

NSAID's (ontstekingsremmers)

LIJST

Deze lijst is gebaseerd op het huidig overzicht van het Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie (BCFI), maar kan met de tijd veranderen wat de beschikbaarheid in België betreft.

Arylazijnzuurderivaten:

- Aceclonofac (Air-Tal®), Biofenac®, Diclofenac (Cataflam®, Motifene®, Voltaren®), Ketorolac (Taradyl®)

Arylpropionzuurderivaten:

- Dexketoprofen (Enantyum®, Ketesse®), Ibuprofen (Brufen®, Buprofar®, Ibucaps®, Ibumed®, Ifenin®, Nurofen®, Perdofermina®, Perdofen®, Spifiden®), Ketoprofen (Rofenid®), Naproxen (Aleve®, Apranax®, Naproxine®)

Indoolderivaten:

- Indometacine (Dolcidium®)

Oxicams:

- Meloxicam (Mobic®), Piroxicam (Brexine®, Feldene®), Tenoxicam (Tilcotil®)

COX2-selectieve NSAID's:

- Celecoxib (Celebrex®), Etoricoxib (Arcoxia®), Parecoxib (Dynastat®)

Nabumeton (Gambaran®)

Wat zijn NSAID's en hoe werken ze?

NSAID staat voor Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drug, in het Nederlands 'niet-steroïde anti-inflammatoir geneesmiddel' of kortweg **ontstekingsremmer**.

Een NSAID werkt behalve ontstekingsremmend ook **pijnstillend**. Het vermindert pijn en zwelling van onder andere gewrichten en pezen en vermindert de duur van de ochtendstijfheid bij ontstekingsreuma's.

Er zijn veel verschillende NSAID's. Sommige kunnen zonder voorschrift worden gekocht, voor andere heb je een voorschrift van je arts nodig. Naast de merknaam van je NSAID zal je op het doosje ook de generieke naam of stofnaam vinden.

NSAID's stoppen de aanmaak van prostaglandinen (stoffen die vrijkomen bij beschadigde cellen). Deze prostaglandinen veroorzaken ontstekingen en zwelling en ze maken zenuwuiteinden gevoelig. Dat kan leiden tot pijn. Als je minder prostaglandine aanmaakt, verminder je de symptomen van artritis (ontstekingen en pijn).

NSAID's helpen de **symptomen te beheersen, maar veranderen het verloop van je ziekte niet**. Ze voorkomen geen toekomstige ontstekingen of gewrichtsschade. Daarom worden ze gebruikt als toevoeging aan een behandeling met reumaremmers of biologicals.

Er zijn twee grote groepen van NSAID's: de klassieke NSAID's zoals Ibuprofen of Naproxen en de 'cox 2-remmers' of coxibs. Deze laatste vorm van NSAID's veroorzaken iets minder maagproblemen bij langdurig gebruik.

De werking van een NSAID treedt vaak al binnen enkele uren op maar een optimaal effect merk je meestal pas na ongeveer twee weken. Sommige NSAID's werken kortdurend (vb ibuprofen), andere wat langer (vb de oxicams).

Waarvoor worden NSAID's gebruikt?

Je arts schrijft je een NSAID voor als je een auto-immuunziekte hebt zoals reumatoïde artritis, psoriasis artritis of spondyloartritis (waaronder de ziekte van Bechterew) en ook bij artrose. Daarnaast krijgen mensen met pijnklachten ook vaak een NSAID voorgeschreven.

Omdat NSAID's enkel de symptomen verlichten, maar niet de oorzaak van ontstekingsreuma aanpakt, worden ze gebruikt naast je standaard behandeling met een reumaremmers.

Hoe moet ik NSAID's gebruiken?

NSAID's worden meestal via de mond ingenomen in tablet- of capsulevorm. Ze zijn ook verkrijgbaar als vloeistof, injectie, crème, spray, pads en zepillen.

NSAID's kunnen, indien nodig, worden gebruikt om kortdurende symptomen te behandelen. Ze kunnen ook regelmatig worden ingenomen om aanhoudende pijn en stijfheid te beheersen.

Hoewel NSAID's effectiever kunnen zijn als ze regelmatig worden ingenomen, zijn de mogelijke bijwerkingen minder als ze alleen worden ingenomen wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld vóór het sporten. Hoe vaak en hoeveel NSAID's je neemt, hangt af van welk middel je arts heeft voorgeschreven.

NSAID's bestaan in verschillende sterktes. De behandeling begint meestal met een lage dosis en je arts zal samen met jou de kleinste dosis proberen zoeken die je symptomen voldoende onder controle houdt.

Neem de tabletten in tijdens of na de maaltijd met een ruime hoeveelheid water en slik ze heel door.

Wat zijn de voordelen van het gebruik van NSAID's ?

NSAID's verlichten je pijn en stijfheid. Ze werken snel, meestal binnen een paar uur. Het maximale effect kan twee tot vier weken of soms langer duren. Mogelijk moet u er twee of drie verschillende proberen om het middel te vinden dat het best werkt voor jou. Neem nooit meer dan één NSAID tegelijk in.

Mag ik NSAID's gebruiken in combinatie met andere medicijnen?

Een NSAID gebruik je vaak samen met andere reumaremmende medicijnen. Vermijd het gelijktijdig gebruik met andere NSAID's. Het verhoogt de kans op ernstige bijwerkingen (zie verder).

Je hebt meer kans op bijwerkingen van het maag-darmstelsel als je een NSAID gebruikt in combinatie met:

- bloedverdunnende geneesmiddelen zoals acetylsalicylzuur, acenocoumarol, fenprocoumon
- glucocorticoïden (zoals prednison)
- bepaalde antidepressiva (SSRI's: selectieve serotonine heropname remmers)

Meestal schrijft je arts je dan een maagbeschermer voor. Daardoor verklein je de kans op maagklachten.

Het is verstandig altijd aan je arts en je apotheker te vertellen welke medicijnen je gebruikt of wanneer er iets aan je medicijngebruik verandert.

Zijn er mogelijke risico's of bijwerkingen aan NSAID's ?

Zoals bij de meeste medicijnen, kan het gebruik van NSAID's voor bijwerkingen zorgen. Sommigen komen vaak voor, anderen zeer zelden en niet iedereen krijgt bijwerkingen. Oudere mensen zijn in de regel meer vatbaar voor nevenwerkingen.

In de **bijsluiter** vind je een uitgebreid overzicht.

Als je je zorgen maakt over mogelijke bijwerkingen, vertel het dan aan je arts. Een verlaging van de dosis of een overstap naar een ander medicijn kan de bijwerkingen verminderen, zodat je de behandeling kunt voortzetten.

De belangrijkste bijwerking van het gebruik van NSAID's zijn **maag- en darmklachten**: misselijkheid, oprispingen, maagpijn, braken, diarree, obstipatie.

NSAID-gebruikers melden ook nog hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, slapeloosheid en vochtophoping, vooral in handen en benen.

Wanneer je overgevoelig zou zijn voor een NSAID kan je een allergische reactie krijgen. Denk aan (nieuwe) huidafwijkingen, koorts of benauwdheid. Neem dan zo snel mogelijk contact op met je huisarts of reuma-verpleegkundige.

Bij verminderde nierfunctie is extra voorzichtigheid vereist of worden deze medicijnen best vermeden!

Meer zeldzaam zijn ernstige bijwerkingen in het maag-darmkanaal, bijvoorbeeld een maagzweer of maagbloeding. Als je bloed overgeeft, ernstige buikpijn krijgt, bloed in je ontlasting ziet of zwarte ontlasting krijgt, stop dan onmiddellijk met het gebruik van de NSAID. Contacteer je (huis)arts zo snel mogelijk of ga naar de dichtstbijzijnde spoeddienst.

Het combineren van twee verschillende NSAID's is af te raden.

Zijn er nog dingen die ik moet weten over NSAID's ?

Alcohol

Alcohol verhoogt het risico op bijwerkingen (maagklachten) van een NSAID.

Vaccinaties

Je kan je zonder problemen laten vaccineren tijdens het gebruik van NSAID's.

Reizen en bewaring

Als je op reis gaat, neem dan je medicatie mee in je handbagage en bewaar ze zoals thuis (in de originele verpakking, op kamertemperatuur en niet boven 30°).

Bij reizen naar het buitenland kan je best aan je apotheker, huisarts of reumatoloog vragen om een lijst van je medicatie op te stellen.

Dit attest vermeldt: de naam van de medicatie, de correcte dosering/gebruik, naam, handtekening en stempel van je arts/apotheker, eventueel de naam, adres en telefoonnummer van je ziekenhuis en de datum waarop het attest is opgemaakt. Vraag je arts/apotheker om het attest bij voorkeur in het Engels op te stellen.

Vruchtbaarheid bij vrouwen, zwangerschap en borstvoeding

Het gebruik van NSAID's kan de vrouwelijke vruchtbaarheid nadelig beïnvloeden. NSAID's worden evenmin aanbevolen tijdens de zwangerschap, tenzij specifiek geadviseerd door je arts.

Sommige onderzoeken melden een verhoogd risico op een miskraam wanneer NSAID's worden ingenomen rond het tijdstip van de conceptie.

Gebruik een NSAID in de eerste helft van je zwangerschap alleen op strikte indicatie in een zo laag mogelijke dosering en zo kort mogelijk. In de tweede helft van de zwangerschap mag je geen NSAID gebruiken. Ze kunnen een effect hebben op de bloedvaten dichtbij het hart van de baby.

NSAID's kunnen worden uitgescheiden in de moedermelk, maar de meeste zijn veilig tijdens het geven van borstvoeding. Raadpleeg uw arts voordat u NSAID's inneemt tijdens het geven van borstvoeding. Heb je een kinderswens of ben je (onverwacht) zwanger, vertel dit dan snel aan je arts.

Vruchtbaarheid bij mannen

Praat met je arts wanneer je een kinderswens hebt en NSAID's neemt. Het gebruik van NSAID's kan de vruchtbaarheid nadelig beïnvloeden.

Waar kan ik terecht met mijn vragen over NSAID's ?

Als je je zorgen maakt, neem dan zeker contact op met je arts of met de reumaverpleegkundige. Ook je apotheker kan je vragen beantwoorden.

Wil je meer informatie over je eigen aandoening dan kan je terecht op de website van ReumaNet. Er zijn veel brochures die je gratis kan downloaden of aanvragen. www.reumanet.be of info@reumanet.be.

Deze brochure is tot stand gekomen in samenwerking met de KBVR (Koninklijke Belgische vereniging voor Reumatologie) en met steun van het FWRO (Fonds voor Wetenschappelijk Reuma Onderzoek).

De officiële bijsluiter werd als basis gebruikt voor deze brochure, net als de brochures van ReumaNederland, Versus Arthritis (UK), Arthritis Society (CA), Arthritis Australia en the American College of Rheumatology.

Dank aan Prof. René Westhovens, aan de reumaverpleegkundigen en aan de patiënt experts van ReumaNet en CLAIR voor het nalezen en feedback.

